

**ЗАГОТІВЛЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОДУКЦІЇ КРУГЛОГО ЛІСУ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС
ШИРОКОМАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ**

Ринок деревини в Україні, крім кліматичних проблем та нестабільного стану природного середовища, зараз відчуває негативний вплив двох нових факторів: військових дій, та складнощів, що виникли у 2021-2022 рр. під час організаційного реформування управління державного сектора лісогосподарської галузі. Попереднє оцінити загальне економічне становища суб'єктів внутрішнього ринку деревини країни можна через аналіз динаміки обсягів заготівлі та реалізації круглого лісу – основного сировинного ресурсу для комплексу деревообробних та інших галузей. Отже для вивчення динаміки цих показників у 2021-2022 р. та виявлення тенденцій пропозиції та попиту на ринку деревини України використовували методи абстрактно-логічного, логіко-якісного, системно-структурного, порівняльного та економіко-статистичного аналізу, синтезу, табличного та графічного моделювання. Вхідною інформацією для аналізу слугували законодавчі акти України, звітні матеріали Державного агентства лісових ресурсів України, матеріали Державної служби статистики України та Інтернет-ресурсів, а також наукові публікації. Наведено дані щодо нерівномірного територіального розміщення деревних ресурсів в Україні, де наприклад, 35 % (8 областей) знаходиться у майже безлісній Степовій природній зоні, що обумовлює диференціацію лісоресурсного потенціалу України за природними зонами (Полісся, Лісостеп, Степ, Карпати). Розглянуті сучасні механізми придбання продукції ділового круглого лісу та паливної деревини від державних та комунальних лісогосподарських підприємств різними групами споживачів. З'ясовано, що військові дії у 2022 р. негативно позначились в Україні на обсягах заготівлі ділового круглого лісу (зниження на 9,5 %), особливо хвойних порід (зменшення на 28,3 %) та навпаки, призвели до зростання заготівлі паливної деревини (на 2,8 %).

Однак, у межах природних зон найбільше падіння обсягів заготівлі круглого лісу у 2022 р. відбулось у Степовій природній зоні – 37,9 %, у Лісостепу воно становило 11,3 %, у Поліссі – 9,6 %, а підвищення на 0,4 % визначено лише у Карпатському регіоні, де не проходили бойові дії.

Наголошено на кореляції між показниками зниження обсягів заготівлі круглого лісу в Україні у 2022 р. та площ тимчасово окупованих територій Півдня та Сходу України (біля 1 млн. га або 10,0 % від площі лісового фонду країни).

Також в результаті цього дослідження встановлено, що збільшення вартості реалізації продукції круглого лісу в Україні у 2022 р. на 5,4 % обумовлене лише її

---

¹**Жежкун Ірина Миколаївна**, канд. екон. наук, ст. наук. співробітник, лабораторія економіки. Український науково-дослідний інститут лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г. М. Висоцького, м. Харків, Україна. E-mail: zhezhkun.iruna@gmail.com; <https://orcid.org/0000-0001-5314-7557>;

¹**Торосов Артем Сергійович**, канд. екон. наук, ст. наук. співробітник, завідувач лабораторії економіки. Український науково-дослідний інститут лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г. М. Висоцького, м. Харків, Україна. E-mail: torosov@uriffm.org.ua; <https://orcid.org/0000-0001-7694-6773>;

¹**Калашніков Андрій Олегович**, канд. екон. наук, ст. наук. співробітник, лабораторія економіки. Український науково-дослідний інститут лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г. М. Висоцького, м. Харків, Україна. E-mail: kalashnickov@uriffm.org.ua; <https://orcid.org/0000-0002-1164-2119>.

здорожчанням в середньому на 23,9 % за скорочення фізичних обсягів продажів на 14,9 %. Крім того, в перерахунку на дол. США у 2022 р. вартість реалізованої продукції круглого лісу в Україні на відміну від оцінки в національній валюті зменшилась до рівня попереднього року на 11,1 %, що свідчить про фінансово-економічні проблеми лісогосподарської галузі. Головною причиною скорочення обсягів реалізації ділового круглого лісу на внутрішньому ринку деревини України у 2022 р. майже на 15 % визначено зменшення попиту з боку деревообробної галузі, яка втратила впродовж року до 50 % від довоєнної кількості підприємств. Виявлені у дослідженні негативні тенденції в динаміці 2021-2022 рр. обсягів лісозаготівель та продажів ділового круглого лісу в Україні будуть враховані у сценарному прогнозі ринку деревини.

Ключові слова: динаміка; воєнний стан; природні зони; структура; вартість продукції; ділова та паливна деревина.

Вступ. Кліматичні проблеми, стан природного середовища, військові дії – основні проблеми сучасності, які безпосередньо впливають на екологію, економіку та сталий розвиток підприємств лісового господарства України [14]. Повномасштабне вторгнення Російської Федерації спричинило, поміж іншим, значний негативний вплив на економіку лісогосподарської та деревообробної галузей України. Лісові ресурси України, які внаслідок бойових дій зазнали чи не найбільших втрат, є одними із головних фундаментів національної екосистеми [16]. Україна не має суттєвих резервів з швидкого збільшення обсягів ресурсного потенціалу деревини [13] та відзначається дуже нерівномірним його розміщенням за природними зонами, де 35 % території (8 областей) – це майже безлісний Степ [12]. Тому питання пошуку резервів збільшення обсягів заготівлі деревини без шкоди для довкілля та формування ефективного і справедливого механізму розподілу дефіцитного для стабільних умов функціонування економіки деревного ресурсу між потенційними покупцями залишаються актуальними для України впродовж тривалого часу.

Завдання дослідження – вивчити динаміку обсягів заготівлі та реалізації продукції круглого лісу в Україні за підсумками першого року воєнного стану відносно довоєнного періоду, їхні регіональні відмінності для подальшого прогнозування розвитку лісогосподарської та ресурсно пов'язаних з нею галузей економіки.

Об'єкт дослідження – виробнича діяльність лісогосподарської галузі України як постачальника продукції круглого лісу для вітчизняних споживачів.

Предмет дослідження – динаміка та структура заготівлі та реалізації продукції круглого лісу підприємствами лісового господарства у перший рік дії воєнного стану в Україні.

Наукова новизна дослідження полягає у оцінюванні впливу військових дій в Україні на масштаби лісозаготівельної діяльності у лісогосподарській галузі за регіонами (областями та природними зонами).

Практична значущість визначається отриманими аналітичними даними

для подальшого використання в прогнозуванні обсягів пропозиції та споживання круглого лісу на внутрішньому ринку деревини України.

Матеріал та методи дослідження. Інформаційну базу дослідження становили законодавчі акти України, звітні матеріали Державного агентства лісових ресурсів України (ДАЛРУ), статистичні матеріали Державної служби статистики України та Інтернет-ресурсів, а також наукові публікації в журналах та наукових періодичних виданнях з відповідної проблематики.

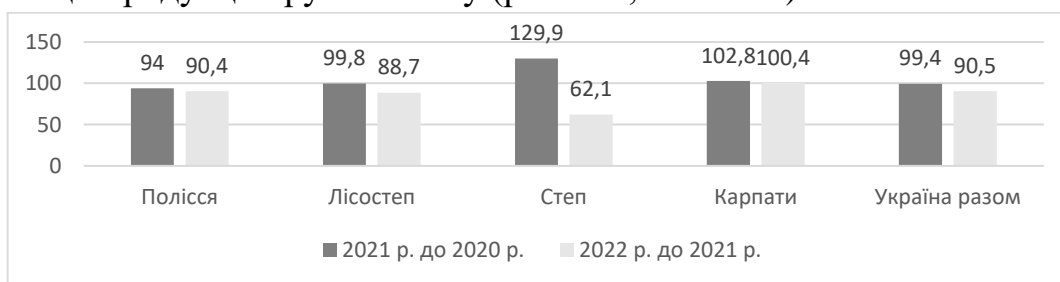
Дослідження проводили на основі загальнонаукових методів та прийомів: логіко-якісного аналізу та синтезу – при обґрунтуванні теоретичних підходів до вивчення річної динаміки та відмінностей за природними зонами України масштабів заготівлі продукції круглого лісу лісогосподарською галуззю, а також її розподілу між групами споживачів; системно-структурного аналізу – під час аналізу поточного стану заготівлі та реалізації продукції круглого лісу в Україні; порівняльного аналізу – при порівнянні стану з виробництвом продукції круглого лісу в державі до і під час бойових дій; економіко-статистичного аналізу – при обробленні статистичних даних за оцінки кількісної залежності показників виробництва та реалізації продукції круглого лісу; табличного та графічного моделювання – для наочності та зручності відображення інформації під час аналізу; абстрактно-логічного аналізу – при наданні теоретичних узагальнень та формулюванні висновків.

Аналіз літературних джерел. Заготівля та реалізація продукції круглого лісу є важливими показниками, що характеризують ринок деревини. Сучасну проблематику ринку деревини вивчали багато вітчизняних науковців, зокрема, С. Бегун, М. Бублик, І. Гужва, С. Іщук, І. Лицур, Н. Попадинець, Л. Черник, М. Шершун, П. Яворський. Регіональну структуру ринку деревини в Україні у передвоєнний період досліджували автори статті [17]. Однак, незважаючи на фаховий рівень та кількість публікацій науковців, залишається недостатньо вивченим питання впливу військових дій на внутрішній ринок деревини України, в т.ч. і на динаміку пропозиції (обсягів заготівлі) та попиту (обсягів та вартості реалізації) продукції круглого лісу.

Обсяги заготівлі деревини в Україні обмежуються розрахунковою лісосікою, яка встановлюється лісовпорядкуванням для кожного лісогосподарського підприємства виходячи з його лісоресурсної бази та діючих норм законодавства. Заготівлю круглого лісу в Україні здійснюють на площі земель лісового фонду лісогосподарські підприємства державної (73,0 %), комунальної (13 %) власності, підпорядковані Міноборони (1 %), іншим відомствам (6 %). Ще 7 % площ земель лісового фонду в Україні наразі не надані у користування [2]. Попит на продукцію ділового круглого лісу формують підприємства деревообробної галузі та військові підрозділи ЗСУ, а на паливну деревину – населення, органи самоврядування та організації соціальної сфери сільської місцевості. Вся продукція ділового круглого лісу, яка легально

заготовлюється державними лісогосподарськими підприємствами України та є сировиною для деревообробної галузі, зараз згідно [4, 5] реалізується виключно на організованому товарному ринку, тобто на електронних торгах на двох ліцензованих біржах, де встановлюються ціни реалізації та обсяги постачання покупцям певної номенклатури продукції. Позабіржова торгівля передбачена для фізичних осіб при закупівлях паливної деревини, а для ділової продукції круглого лісу зберігається можливість такої реалізації (за прямими договорами та зазвичай, порівняно нижчими за аукціонні цінами) для комунальних лісогосподарських підприємств (агролісгоспів). На думку фахівців позабіржова торгівля ділової деревиною в Україні пов'язана зі значними корупційними ризиками та призводить до суттєвого заниження доходів комунальних підприємств та місцевих громад від податкових надходжень [11]. Значні економічні збитки (недоотриманий дохід) лісогосподарській галузі та екологічну шкоду в Україні надає нелегальна заготівля деревини під час самовільних рубок. Лише виявлені їхні обсяги у підприємств, підпорядкованих ДАЛРУ, становили: 54,3 тис. м³ у 2020 р., 25,8 тис. м³ у 2021 р. та на підконтрольних територіях 20,6 тис. м³ у 2022 р. [9].

Результати та обговорення отриманих результатів. Широкомасштабні військові дії, що розпочались в Україні 24.02.2022 р., обмежили як обсяги пропозиції ділового круглого лісу через окупацію територій на Сході та Півдні країни, замінування лісів на Півночі, так і попиту завдяки зменшенню майже на 50 % кількості вітчизняних деревообробних підприємств [1]. Результатом цих двох процесів й постала негативна динаміка у 2022 р. фізичних обсягів заготівлі та реалізації продукції круглого лісу (рис. 1-4, табл. 1-2).

Рис. 1. Річна динаміка (%) обсягів заготівлі круглого лісу за природними зонами України

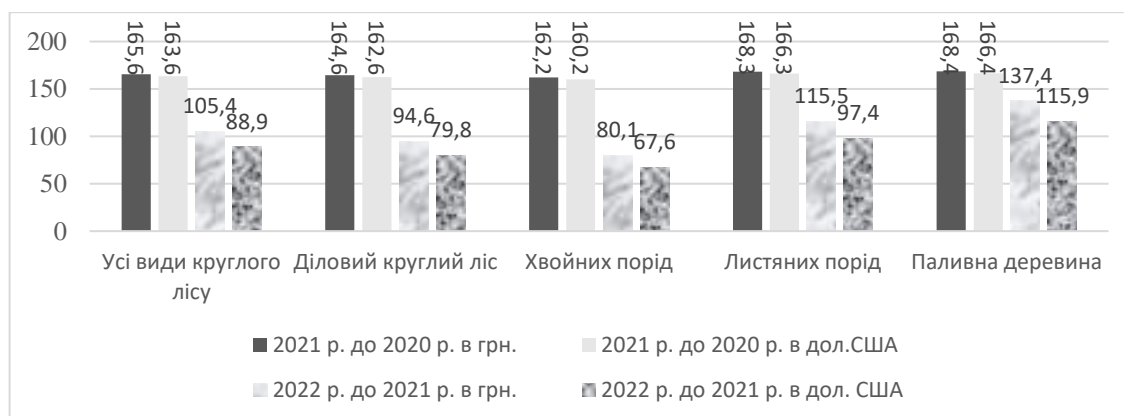
Таблиця 1

Динаміка заготівлі круглого лісу за областями та природними зонами України

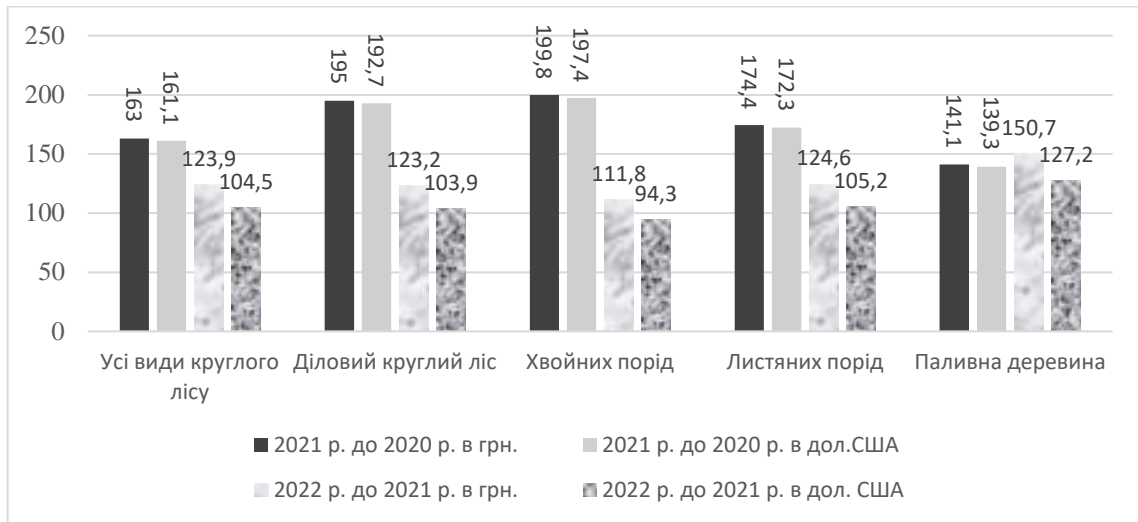
	Обсяги заготівлі за роками, тис. м ³			Темпи змін, %	
	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2021 до 2020	2022 до 2021
Полісся					
Волинська	1202,9	1040,1	1177,1	86,5	113,2
Житомирська	2876,0	2710,5	2410,3	94,2	88,9
Рівненська	1470,7	1431,0	1423,2	97,3	99,5

Чернігівська	1568,1	1568,5	1094,7	100,0	69,8
<i>Разом</i>	<i>7117,7</i>	<i>6750,1</i>	<i>6105,3</i>	<i>94,0</i>	<i>90,4</i>
Лісостеп					
Вінницька	584,2	579,5	651,4	99,2	112,4
Київська	1728,5	1611,1	1248,9	93,2	77,5
Полтавська	373,4	375,7	336,6	100,6	89,6
Сумська	1002,1	994,9	820,8	99,3	82,5
Тернопільська	244,9	257,9	276,0	105,3	107,0
Харківська	459,6	507,6	259,5	110,4	51,1
Хмельницька	649,3	710,2	753,5	109,4	106,1
Черкаська	785,7	782,0	815,7	99,5	104,3
<i>Разом</i>	<i>5827,7</i>	<i>5818,9</i>	<i>5162,4</i>	<i>99,8</i>	<i>88,7</i>
Степ					
Дніпропетровська	67,2	69,5	66,7	103,4	96,0
Донецька	52,7	53,4	17,5	101,3	32,8
Запорізька	17,9	16,4	2,4	91,6	14,6
Кіровоградська	180,0	193,0	237,5	107,2	123,1
Луганська	176,2	315,2	34,7	178,9	11,0
Миколаївська	22,4	22,3	32,5	99,6	145,7
Одеська	34,1	54,4	83,4	159,5	153,3
Херсонська	49,1	54,9	9,4	111,8	17,0
<i>Разом</i>	<i>599,6</i>	<i>779,1</i>	<i>484,1</i>	<i>129,9</i>	<i>62,1</i>
Карпати					
Закарпатська	840,3	822,2	783,9	97,8	95,3
Ів-Франківська	831,4	815,3	820,5	98,1	100,6
Львівська	1015,9	1129,3	1235,1	111,2	109,4
Чернівецька	540,4	552,0	493,8	102,1	89,5
<i>Разом</i>	<i>3228,0</i>	<i>3318,8</i>	<i>3333,3</i>	<i>102,8</i>	<i>100,4</i>
Всього Україна	16773,0	16666,9	15085,1	99,4	90,5

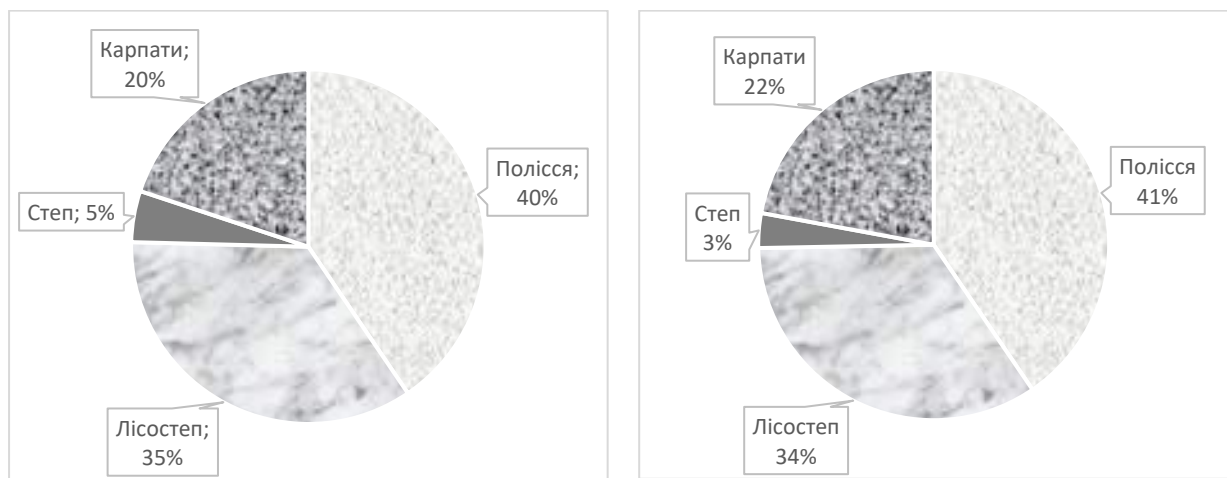
Джерело: [4] Заготівля круглого лісу по регіонах (2000-2022). Сайт Державної служби статистики України.

Рис. 2. Річна динаміка (%) вартості реалізації видів лісової продукції в межах України в національній валюті та в перерахунку на дол. США

Рис. 3. Річна динаміка (%) середньої ціни реалізації 1 м³ лісової продукції в межах України в національній валюті та в перерахунку на дол. США

Рис. 4. Зміни в структурі фізичних обсягів заготівлі круглого лісу за природними зонами України у 2021 р. та 2022 р., %

Таблиця 2

Динаміка обсягів заготівлі та реалізації лісової продукції в межах України за видами, тис. м³

(Обсяги заготівлі – чисельник, обсяги реалізації – знаменник)

Вид лісової продукції	Показники за роками			Темпи змін за роками, %	
	2020	2021	2022	2021 до 2020	2022 до 2021
Усі види круглого лісу	<u>16773,0</u>	<u>16666,9</u>	<u>15085,1</u>	<u>99,4</u>	<u>90,5</u>
	15124,0	15360,1	13067,6	101,6	85,1
Діловий круглий ліс	<u>8996,3</u>	<u>8214,8</u>	<u>6395,8</u>	<u>91,3</u>	<u>77,9</u>
	7703,1	6502,0	4992,0	84,4	76,8
- хвойних порід	<u>7343,8</u>	<u>6552,4</u>	<u>4823,3</u>	<u>89,2</u>	<u>73,6</u>
	6068,3	4924,7	3530,6	81,2	71,7
- листяних порід	<u>1652,5</u>	<u>1662,4</u>	<u>1572,5</u>	<u>100,6</u>	<u>94,6</u>
	1634,8	1577,3	1461,4	96,5	92,7
Паливна деревина	<u>7776,7</u>	<u>8452,1</u>	<u>8689,3</u>	<u>108,7</u>	<u>102,8</u>
	7420,9	8858,1	8075,6	119,4	91,2

Джерело: [3] Заготівля деревини за видами лісової продукції (2010-2022); [10] Реалізація лісової продукції в межах України за видами у 2020, 2021, 2022 роках. Сайт Державної служби статистики України

До початку широкомасштабної російської агресії проти України динаміка обсягів заготівлі круглого лісу в державі була порівняно стабільною (99,4 % у 2021 р. до позначки 2020 р.), ніж у 2022 р. (90,5 % до показнику 2021 р.) (рис. 1). У передвоєнний 2021 рік у більшості природних зон України (крім Полісся, де зменшення становило 6,0 %) спостерігалась стабілізація (Лісостеп – 99,8 %) або збільшення (Степ – на 29,9 % та Карпати – на 2,8 %) обсягів заготівлі продукції круглого лісу відносно попереднього року. Під час воєнного стану у 2022 р. ситуація залишилась стабільною лише у Карпатському регіоні, де відбулось незначне (на 0,4 %) збільшення обсягів заготівлі круглого лісу стосовно рівня попереднього року. В решті природних зон України, навпаки, спостерігалось помітне зменшення обсягів заготівлі продукції круглого лісу: на 9,6 % у Поліссі, на 11,3 % у Лісостепу та на 37,9 % у Степу відповідно (див. рис. 1). Динаміка падіння обсягів заготівлі круглого лісу в Україні у 2022 р. корелює з масштабами тимчасової втрати контролю над територіями через окупацію або обмеження доступу до лісових ділянок внаслідок бойових дій (близько 1 млн. га, або 10 % з 10,4 млн. га лісів) та мінування (690 тис. га) [9].

За регіонами України негативна динаміка обсягів заготівлі продукції круглого лісу поширилась у 2022 р. на 14 (58,3 %) областей проти 11 (45,8 %) областей у 2021 р. (див. табл. 1). Найзначніші темпи зменшення обсягів заготівлі продукції круглого лісу у 2022 р. відбулись в областях, де лісогосподарські підприємства тимчасового призупинили господарську діяльність із-за бойових дій. Таких підприємств, що підпорядковані ДАЛРУ станом на 16.06.2023 р. було 20: 2 - у Донецькій, 3 – у Запорізькій, 7 – у Луганській, 2 - у Харківській та 6 – у Херсонській областях [8]. Зниження обсягів заготівлі круглого лісу у 2022 р. відносно 2021 р. становило: у Луганській – на 89,0 %, у Запорізькій – на 85,4 %, у Херсонській – на 83,0 %, у Донецькій – на 67,2 %, у Харківській – на 48,9 %, у Чернігівській – на 30,2 %, у Київській – на 22,5 % та у Сумській – на 17,5 % (див. табл. 1). Найвищі темпи збільшення обсягів заготівлі продукції круглого лісу у 2022 р. були у трьох областях Степової природної зони: у Одеській – 53,3 %, Миколаївській – 45,7 %, Кіровоградській – 23,1 %. У Поліссі кращі показники зростання обсягів заготівлі продукції круглого лісу спостерігались на Волині (13,2 %), у Лісостеповий природній зоні – у Вінницькій області (12,4 %), у Карпатському регіоні – на Львівщині (9,4 %).

На відміну від негативної динаміки обсягів заготівлі круглого лісу вартість його реалізації в національній валюті у 2022 р. порівняно із 2021 р., навпаки, збільшилась на 5,4 % (див. рис. 2). Однак, з врахуванням падіння під час військових дій купівельної спроможності та курсу гривни (в середньому у

2022 р. на 18,5 %) у перерахунку на дол. США [7] вартість реалізації круглого лісу в межах України у 2022 р. до 2021 р. зменшилась на 11,1 % (див. рис. 2). Отже, збільшення обсягів номінальної грошової виручки (в грн.) від реалізації круглого лісу в межах України у 2022 р. відбулось лише завдяки удорожчання продукції (в середньому на 23,9 % у національній валюті та на 4,5 % у перерахунку на дол. США), а не розширення виробництва (обсягів заготівлі лісу), що вказує на фінансово-економічні проблеми в лісогосподарській галузі (див. рис. 3).

Військові дії у 2022 р. майже не вплинули на структуру обсягів заготівлі круглого лісу в Україні за природними зонами відносно попереднього 2021 р.: коливання їхньої частки у сумарному обсязі становило лише 1-2 % (див. рис. 4).

У 2021 році динаміка фізичних обсягів заготівлі круглого лісу (зменшення на 0,6 %) та обсягів його реалізації (збільшення на 1,6 %) суттєво не відрізнялися (див. табл. 2). У 2022 р. під час воєнного стану, рівень фізичних обсягів реалізації круглого лісу знизився значніше (на 14,9 %), порівняно із заготівлею (на 9,5 %), що свідчить про суттєве зменшення в країні попиту на продукцію круглого лісу вітчизняними деревообробниками.

Отже, характерною тенденцією динаміки впродовж 2021-2022 рр. є суттєве падіння фізичних обсягів реалізації продукції круглого лісу. Особливо це стосується хвойних порід – у порівнянні із 2020 р. зменшення становило 18,8 % (2021 р.) та у 2022 р. - 41,8 %. Фізичні обсяги реалізації продукції ділового круглого лісу листяних порід в аналізовані роки були значно меншими (див. табл. 2). Отже, слід зазначити, що скорочення фізичних обсягів реалізації продукції ділового круглого року почалось в Україні ще у передвоєнний 2021 рік та продовжилось під час воєнного стану. На відміну від ділового круглого лісу фізичні обсяги реалізації паливної деревини в Україні у 2021-2022 рр. зростали відносно рівня 2020 р. (табл. 2), що свідчить про поступове збільшення в Україні значущості деревних ресурсів, як відновлювальних джерел енергії.

Висновки. Внаслідок збройної агресії Російської Федерації економіці лісового господарства України завдано значних збитків, що обумовлено, зокрема недотриманням доходів через суттєве скорочення обсягів реалізації ділового круглого лісу. У 2022 році фізичні обсяги реалізації продукції круглого лісу скоротились на 15 %, а збільшення її вартості на 5,4 % обумовлено лише зростанням цін на лісоматеріали в середньому на 24 %. Проте, оцінювання обсягів реалізації продукції круглого лісу у еквіваленті до дол. США свідчить про зниження її вартості відносно рівня попереднього року на 11%. Найбільшими темпами падіння обсягів заготівлі продукції круглого лісу в Україні у 2022 р. відрізнялись області Степової (на 37,9 %) та Лісостепової (на 11,3 %) природних зон, де відбувались бойові дії. Зниження пропозицій та попиту на продукцію круглого лісу в Україні, особливо ділового хвойного лісу, має та за такою тенденцією матиме негативні фінансово-економічні наслідки для

лісового господарства країни. Не сприяє доходності лісгосподарської галузі і кризовий стан деревообробної галузі зі скороченням кількості вітчизняних підприємств майже на половину. Визначені тенденції в динаміці 2021-2022 рр. обсягів лісозаготівель та реалізації продукції круглого лісу в Україні буде враховано при сценарному прогнозуванні ринку деревини для різних моделей економічного розвитку країни.

References

1. Zvit pro vykonannya Stratehii reformuvannya systemy upravlinnia derzhavnymy finansamy za period liutyi 2017 r.- hruden 2019 r.
2. Zvity reitynhu Doing business 2016-2020.
3. Zvit pro vykonannya Planu roboty Derzhavnoi fiskalnoi sluzhby Ukrainy na 2016 rik.
4. Zvit Derzhavnoi fiskalnoi sluzhby Ukrainy za 2017 rik.
5. Zvit Derzhavnoi fiskalnoi sluzhby Ukrainy za 2018 rik.
6. Popova V.V. Udoskonalennia strukturno-orhanizatsiinoi modeli podatkovoi polityky v umovakh yevrointehratsii. Ekonomika. Finansy. Pravo. 2016. Vyp.11. s 15-18.
7. Ministerstvo finansiv Ukrainy URL: https://mof.gov.ua/uk/news/minfin_verkhovna_rada_ukraini_
8. Biznes Tsenzor. Ukraina i Turechchyna domovylys pro spivpratsiu u podatkovii ta mytnii sferakh URL.: <https://biz.censor.net/n3313989>
9. Minfin URL: index.minfin.com.ua

I. N. Zhezhkun, A. S. Torosov, A. O. Kalashnikov

¹*Ukrainian Research Institute Forestry And Agromelioration named after H. M. Vysotskiy, Kharkiv, Ukraine*

PROCUREMENT AND IMPLEMENTATION OF ROUNDWOOD PRODUCTS IN UKRAINE DURING THE LARGE-SCALE RUSSIAN AGGRESSION

The wood market in Ukraine, in addition to climate problems and the unstable state of the natural environment, is now experiencing the negative impact of two new factors: military actions, and difficulties that arose in 2021-2022 during the organizational reform of the management of the State Forestry sector. It is possible to preliminarily assess the general economic situation of the subjects of the domestic wood market of the country through the analysis of the dynamics of the volumes of harvesting and sale of roundwood - the main raw material resource for the complex of woodworking and other industries. Consequently, to study the dynamics of these indicators in 2021-2022 and to identify supply and demand trends in the wood market of Ukraine the methods of abstract-logical, logical-qualitative, system-structural, comparative and economic-statistical analysis, synthesis, of tabular and graphic modeling. The input information for the analysis was legislative acts of Ukraine, reporting materials of the State Agency of Forest Resources of Ukraine, materials of the State Statistics Service of Ukraine and of Internet resources, as well as scientific publications. Data presented on the uneven territorial distribution of wood resources in Ukraine, where, for example, 35% (8 regions) located in the almost treeless Steppe natural zone, which causes the differentiation of the forest resource potential of Ukraine by natural zones (Polyssia, Forest Steppe, Steppe, Carpathians). Modern mechanisms of purchase of business roundwood products and wood fuel from state and communal forestry enterprises by various groups of consumers considered.

It found that the military actions in 2022 had a negative impact in Ukraine on the volume of harvest of industrial roundwood (decrease by 9.5%), especially conifers (decrease by 28.3%) and, conversely, led to an increase in the harvest of wood fuel (by 2.8%). However, within the boundaries of natural zones, the largest decrease in the volume of roundwood harvesting in 2022 occurred in the Steppe natural zone - 37.9%, in the Forest Steppe it was 11.3%, in Polissia - 9.6%, and an increase on 0.4 % determined only in the Carpathian region, where no hostilities took place. The correlation between the indicators of the decrease in the volume of roundwood harvesting in Ukraine in 2022 and the area of the temporarily occupied territories of the South and East of Ukraine (about 1 million hectares or 10.0% of the area of the country's forest fund) emphasized. Also, as a result of this study, it established that the increase in the value of sales of roundwood products in Ukraine in 2022 by 5.4% is due only to its increase in price by an average of 23.9% with a reduction of physical amount of sales by 14.9%. Moreover, in terms of dollars of the USA, in 2022, the value of the sold roundwood products in Ukraine, in contrast to the estimate in national currency, decreased to the level of the previous year by 11.1%, which indicates the financial and economic problems of the forestry industry. The main reason for the reduction in the volume of sales of industrial roundwood on the domestic wood market of Ukraine in 2022 by almost 15% determined to be a decrease in demand from the woodworking industry, which lost up to 50% from the pre-war number of enterprises during one year. The negative trends revealed in the research in the dynamics of 2021-2022 volumes of logging and sales of industrial roundwood in Ukraine will be taken into account of the scenario forecast of the wood market.

Key words: *dynamics; martial law; natural areas; cost of products; industrial roundwood and wood fuel.*